

Tempus ja korkeakoulun kansainväliset verkostot

Haastattelu: Päivi Pihjaja

Kun Tempuksen vaikutuksia tarkastellaan korkeakoulun tasolla, eteen avautuu jatkumo, joka laajenee laajenemistaan. Itä-Suomen yliopiston kansainvälisten asiain päällikkö Outi Savonlahti näkee korkeakoulun kansainvälistymisen jatkuvana prosessina, jossa Tempus-ohjelmalla on ollut tärkeä rooli.

Joensuun yliopisto (vuoden 2010 alusta osa Itä-Suomen yliopistoa) on osallistunut kymmeneen hankkeeseen kaikilla Tempuksen kumppanuusalueilla Venäjältä Välimerelle. Kontaktit ovat johtaneet hankkeesta toiseen ja synnyttäneet uusia kumppanuuksia.

”Yhteistyömaidemme skaala on ollut laaja, mutta keskeinen kumppani rajan tuntumassa toimivalle yliopistolle on luonnollisesti **Venäjä**. Yhteistyö rajantakaisten oppilaitosten kanssa alkoi jo 1970-luvulla. Tempuksen täydennyskoulutushankkeet ovat palvelleet laajempia intressejä: heti 1990-luvun alusta oli tärkeää varmistaa, että **yrittäjiä koulutetaan** molemmin puolin rajaa.”

”Petroskoin yliopiston metsätieteiden opetusta uudistanutta hanketta 1990-luvun alussa ja sen lukuisia tutustumiskäyntejä on kiittäminen monen nuoren metsätieteilijän suorasta kosketuksesta naapurimaahan. Muun muassa tämän hankkeen avulla pohjustettiin merkittävällä tavalla **Venäjä-osaamista Suomen metsäteollisuudessa**” Outi Savonlahti kertoo.

Hankkeissa on jaettu osaamista myös korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnosta. Outi Savonlahti on käynyt kertomassa muun muassa marokkolaisen kumppaniyliopiston professoreille ja hallintovirkamiehille kokemuksistaan kansainvälisen hallinnon organisoinnista ja kansainvälistymisstrategian laatimisesta. Laadukkaiden kansainvälisten asiain toimistojen palvelujen ja vaihtojen kehittäminen Baltiassa kannatti: EU:n laajennuttua Tempus-kumppanit tulivat mukaan Erasmus-vaihtoon.

Savonlahti arvioi, että suomalaisten kannattaisi jatkossakin **tarjota osaamista** kansainvälisten asiain hallinnon kehittämisestä sekä johtamisjärjestelmien ja tietohallinnon yhdistämisestä.

Kansainvälisen toiminnan uudisraivausta

”Meille Tempus on ollut kansainvälisen toiminnan uudisraivaaja, joka on **avannut yliopistolle ovia** aiemmin tuntemattomiin paikkoihin. Tempuksesta kipinän saaneet kumppanuudet ovat myöhemmin nousseet eloon muissa rahoitusohjelmissa. Esimerkiksi **Erasmus Mundus -markkinointihankkeessa** Joensuun yliopisto oli kohottamassa eurooppalaisen korkeakoulutuksen profiilia Keski-Aasiassa, Kaukaasiassa ja Länsi-Balkanilla ”, Outi Savonlahti kertoo.

Hankkeet ovat lujittaneet tutkimus- ja koulutusyhteistyötä myös EU-kumppaneiden kanssa. Yhdestä hankkeesta saadut hyvät kokemukset on helposti muunnettavissa uudeksi projektiksi vaikkapa toisella maantieteellisellä alueella. Marokossa TEMPUS-Meda-ohjelmassa toteutettu korkeakouluhallinnon laadunvarmistushanke on johtanut samanlaiseen Kazakstanissa – vastaava on suunnitteilla Libyaan. Kokemukset lujittavat rengasta, ja yhteistyö lujittuu jatkuvasti helpommaksi ja luontevammaksi.

Kansainvälisiä opiskelijoita maisteriohjelmiin

Savonlahti on nähnyt uusia yhteistyösopimuksia solmittavan myös Kazakstanin ja Marokon yliopistojen kanssa. ”Näistä maista on tullut erinomaisia opiskelijoita yliopiston maisteriohjelmiin. Monissa Tempus-

kumppanimaissa on vahvaa matematiikan osaamista, mistä syystä niistä tulevilla opiskelijoilla on ollut hyvät edellytykset menestyä luonnontieteiden maisteriohjelmissa.”

”Keski-Aasia, Kaukaasia, Länsi-Balkan ja Lähi-Itä voisivat olla alueita, joille suomalaiset korkeakoulut voisivat jatkossa kohdistaa opiskelijarekrytointiaan”, Savonlahti arvioi. Vaurastuvissa talouksissa kiinnostus ulkomaiseen korkeakoulutukseen kasvaa. Maissa, joissa elintaso kohoaa varsin nopeasti, olisi todennäköisesti jatkossa kysyntää myös tilauskoulutukselle. **Laadunvarmistukseen liittyvillä hankkeilla** vahvistetaan kuvaa Suomesta korkealaatuisen koulutuksen maana.

Tempus-yhteistyöllä muokataan polkuja tulevaisuuden opiskelijavirroille. Sen avulla ylläpidetyt professorikontaktit stimuloivat **tutkimusyhteistyötä**. Suomeen saapuvat kansainväliset opiskelijat, tutkijat ja professorit, joista monet ovat saaneet ensikosketuksen Suomeen Tempus-ohjelmassa, toimivat suomalaisten korkeakoulujen **kansainvälistäjinä** sisältäpäin. ”He ovat myös tärkeitä yhdyssiteitä ulos maailmaan – ja uusiin yhteistyöhankkeisiin.”